

ПРЕСС РЕЛИЗ

Е ж е н е д е л ь н ы й   о б з о р

НАЦИОНАЛЬНОГО
БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

Правлением Национального банка Кыргызской Республики принято решение о выдаче предварительного разрешения на преобразование ЗАО МФК «Финансовая группа Компаньон» в ЗАО «Банк Компаньон»

7 октября 2015 года Правлением Национального банка Кыргызской Республики принято решение о выдаче предварительного разрешения на преобразование ЗАО МФК «Финансовая группа Компаньон» в ЗАО «Банк Компаньон». Банковские лицензии ЗАО МФК «Финансовая группа Компаньон» будут выданы после выполнения им требований законодательства Кыргызской Республики, предъявляемым к созданию коммерческого банка.

Правление Национального банка КР приняло решение выдать банковские лицензии ОАО «Чанг Ан Банк»

8 апреля 2015г. решением Правления Национального банка ОАО «Чанг Ан Банк» было предоставлено предварительное разрешение на получение банковских лицензий.

В октябре 2015 года ОАО «Чанг Ан Банк» предоставило документы, подтверждающие выполнение требований, установленных законодательством КР, для получения банковских лицензий. В связи с этим Правлением Национального банка принято решение выдать банковские лицензии ОАО «Чанг Ан Банк». Банковские лицензии ОАО «Чанг Ан Банк» будут выданы в сроки, установленные законодательством КР.

Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 5 октября 2015 года № 60/1

Постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 5 октября 2015 года № 60/1 размер обязательных резервов коммерческих банков по обязательствам в национальной валюте снижен на 0,5 процента и установлен на уровне 8,5 процента суммы обязательств в национальной валюте; по обязательствам в иностранной валюте повышен на 0,5 процента и установлен на уровне 9,5 процента суммы обязательств в иностранной валюте. Решение вступает в силу с 19 октября 2015 года.

Председатель Национального банка КР дал интервью зарубежным изданиям «Financial Times» и «Asian Review»

Председатель Национального банка Кыргызской Республики Толкунбек Абдыгулов дал интервью представителям зарубежных изданий «Financial Times» и «Asian Review» Джеку Фарчи и Якопо Деттони.

В беседе с журналистом «Financial Times» Джеком Фарчи глава НБКР Толкунбек Абдыгулов рассказал о деятельности Национального банка, в том числе о мерах, предпринимаемых регулятором по стабилизации валютного рынка страны, а также о том, как отразился спад экономики России на

экономическом развитии Кыргызской Республики, и ожиданиях в связи с присоединением нашей страны к Евразийскому экономическому союзу (ЕАЭС).

Отвечая на вопрос о влиянии российской экономики на кыргызскую, Толкунбек Абдыгулов отметил, что поскольку Кыргызстану свойственна малая открытая экономика, то процессы, происходящие в мировой экономике, так или иначе могут оказывать прямое или косвенное влияние на формирование экономической ситуации в нашей стране. «Что касается Российской Федерации, одного из основных торговых партнеров Кыргызстана, то основными каналами влияния на нашу экономику являются внешняя торговля и денежные переводы. Спад экономической активности в России повлек за собой снижение реальных располагаемых доходов населения и, соответственно, снижение совокупного спроса, что естественным образом отразилось и на экономике нашей страны», – отметил он. Глава НБКР отметил, что внешнеторговый оборот с Россией по итогам семи месяцев текущего года снизился на 12,9 процента, сокращение наблюдалось как со стороны экспорта, так и со стороны импорта продукции. «При этом экономическая ситуация в нашей стране неплохая. Экономический рост за восемь месяцев составил 6,8 процента, инфляция в годовом выражении на середину сентября составила 6,2 процента», – рассказал Т. Абдыгулов.

Журналиста интересовали вопросы присоединения Кыргызстана к ЕАЭС, положительные и отрицательные последствия интеграционного процесса. Толкунбек Абдыгулов отметил, что еще рано говорить о конкретных результатах, поскольку гармонизация законодательства стран-членов ЕАЭС все еще продолжается, но, учитывая проводимую работу по снятию барьеров в финансовом секторе, следует ожидать улучшения деловой активности. «Относительно негативного фактора можно отметить ожидаемое влияние членства в ЕАЭС на уровень внутренних цен в стране. Но предварительные итоги первого месяца не показали ценового шока на внутреннем рынке Кыргызстана», – отметил председатель НБКР.

Дал ответ Толкунбек Абдыгулов и на вопрос о влиянии резкого падения казахского тенге на сом, а также о проводимых НБКР интервенциях для поддержки национальной валюты.

«Одномоментная девальвация тенге, в первую очередь, оказала психологическое давление на население Кыргызстана, спровоцировав панику и искусственный ажиотаж. И лишь затем на местном валютном рынке сказались факторы, носящие структурный характер. Так, с 20 августа по 3 октября 2015 года курс доллара США вырос на 11,2 % – с 62,0710 до 69,0000 сомов за один доллар США. Национальный банк Кыргызской Республики в сентябре 2015 года в целях сглаживания резких колебаний обменного курса и снятия ажиотажных настроений провел 2 интервенции по продаже в объеме 35,9 млн долларов США. Объем международных резервов Национального банка на 1 октября 2015 г. составил 1 843,2 млн долларов США. Это сумма, достаточная на покрытие 4 месяцев импорта», – рассказал Толкунбек Абдыгулов.

Журналиста «Asian Review» Якопо Деттони интересовали общие руководящие принципы текущей денежно-кредитной политики НБКР в условиях падающего сома и общего ослабления внешней торговли и инвестиций.

Толкунбек Абдыгулов пояснил корреспонденту, что разработка и реализация денежно-кредитной политики Национального банка направлена на удержание уровня инфляции в пределах 5-7 процентов в среднесрочной перспективе. «Что касается обменного курса сома, в Кыргызской Республике с момента введения в обращение национальной валюты в 1993 году действует режим плавающего обменного курса. В рамках выбранного режима обменного курса Национальный банк проводит интервенции только в целях сглаживания резких колебаний обменного курса как по покупке, так и по продаже иностранной валюты. Поскольку динамика обменного курса сома оказывает существенное влияние на инфляцию и основные макроэкономические показатели, Национальный банк постоянно проводит мониторинг ситуации на внутреннем валютном рынке страны и на внешних финансовых рынках. В текущих условиях, принимая решение о размере учетной ставки, мы, с одной стороны, стремимся сделать привлекательными финансовые инструменты в национальной валюте, чтобы снизить давление на обменный курс, а с другой стороны, учитываем необходимость того, чтобы наша денежно-кредитная политика не ограничивала потенциальный экономический рост», – пояснил глава НБКР.

В ходе беседы с главой регулятора журналистом был затронут вопрос сокращения денежных переводов мигрантов из Кыргызстана, работающих в России, и влияния, оказываемого ими на местный денежный рынок.

Толкунбек Абдыгулов проинформировал, что в настоящее время действительно наблюдается снижение притока денежных переводов из России, чистый объем которых за 8 месяцев текущего года в долларовом эквиваленте упал на 27,3 %. В то же время в рублевом номинале (поскольку большая часть переводов поступает из России, а их более 95 %, и, как правило, в российских рублях) денежные переводы напротив выросли на 18,1 %.

«Несмотря на сокращение притока иностранной валюты по каналам денежных переводов, в целом объем денег в экономике страны в январе-сентябре текущего года вырос на 8 % или на 3,8 млрд сомов - до 129,5 млрд сомов. Снижение объемов денежных переводов из России может отразиться на предложении на внутреннем валютном рынке. За период с января по июль 2015 года чистый приток денежных переводов составил 765,7 млн долларов США, сократившись на 25 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 года. Основным объемом переводов поступает в российских рублях. В номинале объем чистого притока денежных переводов в российских рублях увеличился на 11,6 %, в перерасчете на доллары США объем снизился, главным образом, за счет девальвации российского рубля по отношению к доллару США», – рассказал Толкунбек Абдыгулов.

Постановление Комитета по надзору Национального банка Кыргызской Республики от 26.03.2015 г.

Постановлением Комитета по надзору Национального банка Кыргызской Республики от 26.03.2015 г., за невыполнение требований Национального банка Кыргызской Республики к размеру уставного капитала Национальным банком Кыргызской Республики 01.04.2015 г. были отозваны свидетельства об учетной регистрации следующих микрокредитных компаний. В связи с тем, что отозванные свидетельства некоторыми микрокредитными компаниями не были сданы, свидетельства об учетной регистрации следующих микрокредитных компаний являются недействительными:

1. ОсОО МКК «ДАТИК» свидетельство об учетной регистрации № 19 от 17.05.2004 г.;
2. ОсОО МКК «Гавань-Кредит» свидетельство об учетной регистрации № 56 от 05.09.2006г.;
3. ОсОО МКК «АМАНАТ-КАЗЫНА» свидетельство об учетной регистрации № 104 25.12.2007 г.;
4. ОсОО МКК «БРАТКО» (БРАТКО) свидетельство об учетной регистрации № 137 от 03.06.2008 г.;
5. ОсОО МКК «Мост Бизнес Капитал» свидетельство об учетной регистрации № 163 от 16.10.2008 г.;
6. ОсОО «МКК «БЕРК КАПИТАЛ» свидетельство об учетной регистрации № 249 от 10.11.2009 г.;
7. ОсОО МКК «Капиталь» свидетельство об учетной регистрации № 288 от 07.05.2010 г.;
8. ОсОО МКК «АЛЬФА ФИНАНС КАПИТАЛ» свидетельство об учетной регистрации № 338 от 02.02.2011 г.;
9. ОсОО МКК «Восток-Финанс» свидетельство об учетной регистрации № 344 от 22.02.2011 г.;
10. ОсОО МКК «Союз-КРЕДИТ» свидетельство об учетной регистрации № 451 от 23.04.2012 г.

Приостановление действия свидетельства об учетной регистрации ОсОО МКК «Бирик»

За нарушение требований п.3 ст.37 Закона «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике», п.3.11 Положения «О минимальных требованиях к проведению внешнего аудита микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике», а также за систематическое неисполнение требований предписаний Национального банка Кыргызской Республики постановлением Комитета по надзору Национального банка Кыргызской Республики от 01.10.2015 года № 46/2 приостановлено действие свидетельства об учетной регистрации ОсОО МКК «Бирик» от 19 августа 2009 года № 232 с 01 октября 2015 года до принятия соответствующего решения Комитетом по надзору Национального банка Кыргызской Республики.

Национальный банк информирует коммерческие банки о размещении на официальном сайте для обсуждения проекта постановления Правления Национального банка «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики»

Национальный банк информирует коммерческие банки о том, что на официальном сайте размещены для обсуждения проекты постановления Правления Национального банка «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики», в частности, в постановления Правления Национального банка:

«Об утверждении Положения об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками и финансово-кредитными учреждениями, лицензируемыми Национальным банком Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/1;

«Об утверждении новой редакции Инструкции по определению стандартов адекватности капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/2;

«Об утверждении Инструкции по определению стандартов адекватности капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4;

«Об утверждении новой редакции Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3;

«О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6;

«О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5;

«О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 марта 2011 года № 20/4) (далее - проект НПА).

Проекты НПА разработаны Национальным банком в целях поддержания стабильности деятельности коммерческих банков Кыргызской Республики и содержит нормативы и требования к коммерческим банкам, устанавливаемые временно. Срок представления отчетов по нормативам ликвидности (К3.1, К3.2 и К3.3) в составе Периодического регулятивного банковского отчета (ПРБО), в том числе коммерческими банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, предусматривается с 1 января 2016 г. После вступления в силу проекта НПА и до 1 января 2016 года коммерческим банкам необходимо будет представлять в Национальный банк отчеты о выполнении указанных нормативов в порядке и сроки, предусмотренные проектом НПА, отдельно (не в составе ПРБО).

Управление методологии надзора и лицензирования просит рассмотреть и представить предложения к проекту НПА на электронный адрес gegizova@nbkr.kg не позднее 5 ноября 2015 года.

Председатель Национального банка Кыргызской Республики Толкунбек Абдыгулов ответил на вопросы граждан страны в рамках онлайн-конференции, организованной агентством экономической информации «Тазабек»

Значительную часть времени Толкунбек Абдыгулов посвятил вопросам экономики, валютного рынка и кредитования населения. В частности, были затронуты темы по мерам, предпринимаемым Национальным банком по снижению уровня долларизации отечественной экономики, стабилизации обменного курса, решению проблем заемщиков, взявших кредиты в иностранной валюте и т.д. Отвечая на вопросы населения, Т. Абдыгулов коснулся и актуальной на сегодняшний день темы валютных операций, в том числе, действий Национального банка по отношению к значимым игрокам рынка – обменным бюро. Помимо этого, граждан, обратившихся к Председателю Национального

банка, интересовали последствия ослабления курса национальной валюты, возможность снижения процентных ставок НФКУ и коммерческих банков на кредиты, вопросы статуса независимости НБКР при взаимодействии с правительством, условия развития нового инвестиционного проекта Нацбанка – золотых мерных слитков и другие вопросы.

Так, отвечая на вопрос о необходимости проведения НБКР валютных интервенций в целях стабилизации обменного курса сома, Толкунбек Абдыгулов отметил, что в Кыргызстане с 1993 года свободный валютный рынок. «В условиях внешних шоков, в том числе девальвации национальных валют соседних государств, ожидания изменения учетной ставки ФРС США и волатильности цен на нефть, участники валютного рынка в нашей стране могут преследовать цели как преумножения, так и сохранения своих активов. Их действия приводят к возникновению краткосрочного дисбаланса между спросом и предложением иностранной валюты. Дополнительно следует учитывать, что Кыргызстан является импортозависимой страной, и основной спрос на иностранную валюту у нее со стороны импорта. Проще говоря, валюта уходит на то, чтобы у нас был бензин, газ, продовольствие, медикаменты, тепло (электроэнергия, уголь) и т.д., поскольку мы не производим эти товары или они производятся в недостаточном объеме. В условиях повышенного спроса на иностранную валюту преимущественно со стороны импорта растет давление на обменный курс. Национальный банк сбивает это давление, стабилизируя ситуацию тем, что дает рынку необходимую на данный момент помощь в виде валютных интервенций», – резюмировал Толкунбек Абдыгулов

Еще одним актуальным вопросом, интересующих многих граждан, обратившихся к главе Национального банка во время онлайн-конференции, был вопрос о закрытии обменных бюро. Толкунбек Абдыгулов рассказал, что основными причинами инициативы законопроекта по закрытию обменных бюро стали проблемы, связанные с достоверностью предоставляемой ими в Национальный банк информации, а также нарушениями законодательства Кыргызской Республики, постоянно допускаемыми обменными бюро. «Проверки обменных бюро, проведенные Национальным банком в течение 2014 -2015 годов, показывают, что вопросы учета и отражения проводимых операций во внутренних журналах и контрольно-кассовых машинах требуют усиления внутреннего контроля. Практически каждая проверка обменных бюро выявляет нарушения кассовой дисциплины и неотправку сообщений в ГСФР КР, что является нарушением законодательства. Проведенный анализ показал, что только по официально представленным данным обороты обменных бюро составляют порядка 100 млрд сомов в год, а учитывая факты предоставления недостоверной информации обменками, эта цифра может быть на порядок выше», – сообщил Председатель.

Десятки озвученных во время онлайн-конференции обращений граждан были посвящены теме получения и возврата кредитов. В том числе были заданы вопросы о помощи Национального банка заемщикам, взявшим кредиты в иностранной валюте и вследствие повышения курса доллара неспособным выполнять обязательства перед финансовыми учреждениями. «Нужно, прежде всего, вспомнить об источнике кредитования финансовых учреждений. Банки – это финансовые посредники. Они берут на время средства у одной части населения, оказывая услугу депозитов, и дают их другой части граждан в виде кредитов. Большая доля средств банков, за счет которых они кредитуют заемщиков, являются депозитами. Если заемщики не возвращают средства банку, банк остается должен тем, кто доверил ему свои средства, разместив депозиты. В нашей стране очень либеральная валютная политика, которая позволяет покупать, продавать и вывозить иностранную валюту без каких-либо ограничений. Это также распространяется на сбережения населения, что, в свою очередь, приводит к высокой долларизации. На сегодня из общего объема депозитов 63 % в долларах США, а 47 % в сомах. Нацбанк уже рекомендовал коммерческим банкам менять валюту кредитов по просьбам своих клиентов. И для таких кредитов Национальным банком смягчены требования», – ответил Толкунбек Абдыгулов.

Еще одной актуальной темой, озвученной председателем НБКР по инициативе граждан, стало вытеснение кыргызского сома из внутренних расчетов. Т. Абдыгулов пояснил: «Сом является единственным законным платежным средством на территории Кыргызской Республики, которое

юридические и физические лица обязаны принимать без ограничений. Необходимо исключить использование иностранной валюты при осуществлении расчетов на территории нашей страны, в том числе в сделках с недвижимостью и автотранспортом. Но для укрепления сома и уменьшения необоснованно завышенного спроса на иностранную валюту, в частности, на доллар США, важно усилить работу всех государственных органов, в том числе правительства. Со своей стороны Национальный банк постепенно и последовательно проводит работу, направленную на усиление национальной валюты. Закон необходимый есть, просто нужно ужесточить административную ответственность в различных организациях, компаниях, предприятиях за расчеты в иностранной валюте», – отметил он.

Онлайн-конференция продолжалась около двух часов. На сайт агентства «Тазабек» и по телефонной линии главе Национального банка поступило более 60 вопросов, затрагивающих многие направления деятельности регулятора. В заключение конференции глава НБКР призвал население Кыргызской Республики при возникновении вопросов к регулятору адресовать их напрямую в Национальный банк, напомнив, что в НБКР действуют общественная приемная и Отдел по защите прав потребителей и финансовой грамотности, ежедневно принимающие и обрабатывающие десятки обращений граждан.

Национальный банк Кыргызской Республики принят в консультационный совет по валютной политике стран-членов ЕАЭС

25 сентября 2015 года в городе Дилижан (Республика Армения) состоялось 11 заседание Консультационного совета по валютной политике центральных (национальных) банков государств-членов Таможенного и Евразийского экономического союзов.

Руководители центральных банков Беларуси, Казахстана и России подписали Дополнение в Положение о Консультационном совете по валютной политике центральных (национальных) банков государств-членов Таможенного союза и Единого экономического пространства от 23.11.2012 г. о принятии в состав Совета Центрального банка Республики Армения и Национального банка Кыргызской Республики.

На заседании руководители центробанков обсудили вопросы текущей экономической ситуации, валютного курса, реализации денежно-кредитной политики в странах-членах ЕАЭС. Кроме этого, поднимались вопросы о принятии возможных мер для предотвращения реализации рисков в сферах макроэкономической и финансовой стабильности в экономиках государств-членов ЕАЭС, созданных ситуациями на мировых финансовых рынках, в том числе меры по предотвращению оттока капитала и снижению уровня долларизации национальных экономик.

Главы центробанков обсудили вопросы гармонизации законодательств стран ЕАЭС в финансовой сфере, а также деятельность в рамках взаимодействия в сфере платежных систем.

Выданы лицензии/свидетельства следующим НФКУ и обменным бюро:

1. ОсОО «Нур-Усон» (лицензия № 5379 от 08.10.2015 г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой). Адрес: г. Ош, ул. Навои б/н (ориентир: рынок «Келечек»).

2. ОсОО «Хан-Тенири Компани» (лицензия № 5378 от 08.10.2015 г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой). Адрес: Ошская область, г. Кара-Суу, ул. Ленина б/н, рынок «Туратали», 0 ряд, контейнер №18.

3. ОсОО «Айара» (лицензия № 5377 от 07.10.2015 г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой). Регистрационный номер обменного бюро № 3356. Адрес: г. Бишкек, ул. Бейшеналиева, д. 22/1.

Дополнительно сообщаем, что в связи со сменой адреса обменного бюро ОсОО «Форекс кей джи» (лицензия № 5354 от 10.08.2015 г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой) внесены изменения в реестр о регистрации обменного бюро. Новый адрес г. Бишкек, ул. Московская, № 136/2.

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

Межбанковские платежи

Показатели межбанковских платежных систем (МПС)						
	Всего МПС		в том числе			
			Клиринговая система		Гроссовая система	
	Объем, сом	Количество, штук	Объем, сом	Количество, штук	Объем, сом	Количество, штук
Показатели за период с 5 октября по 9 октября 2015 г. (отчетный период)						
Абсолютное значение	52 829 663 491,01	68 898	2 247 463 556,20	61 773	50 582 199 934,81	7 125
Доля в платежах МПС(%)	100,0	100,0	4,3	89,7	95,7	10,3
в том числе (%):						
ДЧП ЗАО «МПСЦ»	0,1	1,3	2,5	1,5	0,0	0,0
Исходящие ЦК	13,0	10,6	25,5	11,8	12,4	1,0
Входящие ЦК	11,6	44,7	12,0	49,5	11,6	3,2
Исходящие СФ	0,2	2,2	4,4	2,5	0,0	0,0
Входящие СФ	0,2	5,7	4,4	6,3	0,0	0,0
Средненедельные показатели за прошлый месяц						
Абсолютное значение	40 299 283 494,62	80 161	1 985 213 626,59	73 560	38 314 069 868,03	6 601
Отклонение показателей за отчетный период от средненедельных показателей за прошлый месяц						
Абсолютное значение	12 530 379 996,39	-11 263	262 249 929,61	-11 787	12 268 130 066,78	524
%	31,1	-14,1	13,2	-16,0	32,0	7,9

Показатели системы Элкарт*

По состоянию на	02.10.2015	09.10.2015
Общее количество выпущенных карт (без учета перевыпущенных)	456 185	459 026
Количество pos-терминалов:	1 664	1 685
- в банках	912	930
- в торговых точках	752	755
Количество банкоматов	433	440

*- на основе еженедельных отчетов ЗАО «МПСЦ»

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы тарабынан МФК «Компаньон финансылык тобу» ЖАКты «Компаньон Банк» ЖАКка кайра өзгөртүп түзүүгө алдын ала уруксат берүү жөнүндө чечими кабыл алынган

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы тарабынан 2015-жылдын 7-октябрында МФК «Компаньон финансылык тобу» ЖАКты «Компаньон Банк» ЖАКка кайра өзгөртүп түзүүгө алдын ала уруксат берүү жөнүндө чечими кабыл алынган. МФК «Компаньон финансылык тобу» ЖАКка коммерциялык банкты түзүүгө карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген талаптар аткарылгандан кийин банктык лицензия берилет.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы «Чанг Ан Банк» ААКсына банктык лицензияларды берүү тууралуу чечимин кабыл алган

Улуттук банк Башкармасынын чечими менен 2015-жылдын 8-апрелинде «Чанг Ан Банк» ААКсына банктык лицензияларды алууга алдын ала уруксат берилген.

«Чанг Ан Банк» ААКсы банктык лицензияны алуу максатында 2015-жылдын октябрь айында Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген талаптардын аткарылышын тастыктоочу документтерди сунуштаган. Ушуга байланыштуу, Улуттук банк Башкармасы «Чанг Ан Банк» ААКсына банктык лицензия берүү чечимин кабыл алган. «Чанг Ан Банк» ААКсына банктык лицензиялар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген мөөнөттө берилет.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 5-октябрындагы № 60/1 токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 5-октябрындагы № 60/1 токтому менен улуттук валютада милдеттенмелер боюнча коммерциялык банктардын милдеттүү камдарынын өлчөмү 0,5 пайызга төмөндөтүлүп, 8,5 пайыз чегинде, ал эми чет өлкө валютасындагы милдеттенмелер боюнча 0,5 пайызга жогорулатылып, чет өлкө валютасындагы милдеттенмелер суммасынын 9,5 пайызы чегинде белгиленген. Бул чечим 2015-жылдын 19-октябрынан тартып күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) Төрагасы «Financial Times» жана «Asian Review» сыяктуу чет өлкөлүк басылмалардын өкүлдөрү менен маектешти

Улуттук банктын Төрагасы Толкунбек Абдыгулов «Financial Times» жана «Asian Review» сыяктуу чет элдик басылмаларынын кабарчылары - Джек Фарчи менен Якопо Деттониге интервью берди.

Толкунбек Абдыгулов «Financial Times» басылмасынын журналисти Джек Фарчи менен маектешүү менен Улуттук банктын иши, Улуттук банктын өлкөнүн валюта рыногун турукташтыруу максатында көргөн чаралары; Россия экономикасынын төмөндөшүнүн Кыргыз Республикасынын экономикасынын өнүгүшүнө тийгизген таасири жана өлкөбүздүн Евразия экономикалык бирлигине (мындан ары - Бирлик) кирүүсүнөн күтүлүп жаткан натыйжалар тууралуу баяндап берди.

Толкунбек Абдыгулов жогоруда айтылгандай эле, Россия экономикасынын жергиликтүү экономикага тийгизген таасирин белгилөө менен Кыргызстан чакан ачык экономикага ээ болгондуктан, дүйнөлүк экономикада болуп жаткан процесстер өлкөбүздүн экономикалык абалынын түптөлүшүнө түздөн-түз же кыйыр түрдө да таасир тийгизеерин белгиледи. “Кыргызстандын негизги соода боюнча өнөктөш өлкөлөрүнүн бири Россия Федерациясына токтоло турган болсок – биздин экономикага негизги таасирин тийгизген каналдардан болуп тышкы соода жүргүзүү жана акча которуулар эсептелет. Россияда экономикалык жигердүүлүктүн төмөндөшү калктын реалдуу кирешесинин төмөндөшүнө алып келип, ушундан улам чогуу алгандагы суроо-талап төмөндөп, бул өлкөбүздүн экономикасына да таасирин тийгизген”, - деп билдирди Төрага. Ушуну менен бирге Улуттук банктын башчысы:

үстүбүздөгү жылдын жети айынын жыйынтыгы боюнча Россия менен жүргүзүлгөн тышкы соода жүгүртүү 12,9 пайызга төмөндөгөндүгүн, мындай кыскаруу продукцияларды экспорттоо сыяктуу эле, импорттоодо да байкалгандыгын маалымдаган. Буга карабастан өлкөбүздүн экономикалык абалы жаман эмес. Сегиз ай ичинде экономикалык өсүш 6,8 пайызды түзүп, сентябрь айынын орто ченинде инфляция жылдык мааниде алганда 6,2 пайыз түзгөн”, - деди Т. Абдыгулов.

Журналист Кыргызстандын Евразия экономикалык бирликке кирүүсү, ошондой эле интеграциялык процесстен оң жана терс жактары тууралуу маселелерге өзгөчө токтолду. Төрага Толкунбек Абдыгулов учурда аталган бирликке кирген мүчө-өлкөлөрдүн мыйзамдарын бири-бирине шайкеш келтирүү жагында иштер жүргүзүлүп жаткандыктан, азырынча белгилүү бир жыйынтыктар тууралуу айтуу эрте экендигин, ошондой эле финансылык сектордогу тоскоолдуктарды жоюу боюнча жүргүзүлгөн иштерди эске алганда, иш жигердүүлүгүнүн күч алышын күтүүгө боло тургандыгын билдирди. “Аталган бирликке мүчө болуудан келип чыгышы мүмкүн болгон терс фактор катары, анын өлкөнүн ички баасына терс таасирин белгилесек болот. Бирок, бир ай үчүн алдын ала жыйынтыктар боюнча Кыргызстандын ички рыногунда баанын кескин өзгөрүүсү байкалган эмес”, - деп билдирди Улуттук банктын Төрагасы.

Мындан тышкары Толкунбек Абдыгулов казак теңгесинин курсунун кескин төмөндөшүнүн кыргыз сомуна тийгизген таасири жөнүндө жана улуттук валютаны колдоо максатында Улуттук банк тарабынан жүргүзүлгөн интервенциялар тууралуу суроолорго да жооп берди.

“Теңгенин бир эле учурда девальвацияга учурашы, биринчи кезекте, Кыргызстандын калкына психологиялык жактан басым көрсөтүп, ал эл арасында тынчсызданууну жаратты, андан кийин гана жергиликтүү валюта рыногуна түзүмдүк мүнөздөгү факторлор таасирин тийгизди. Алсак, 2015-жылдын 20-августунан 3-октябрына чейин АКШ долларынын курсу 11,2% өскөн, бир АКШ долларынын сомго карата баасы 62,0710 сомдон 69,0000 сомго чейин жеткен. Улуттук банк 2015-жылдын сентябрь айында алмашуу курсунун кескин өзгөрүүсүн текшилөө жана ашкере суроо-талапка жол бербөө максатында, 35,9 млн АКШ доллары көлөмүндө 2 жолку интервенцияны өткөргөн. Улуттук банктын эл аралык камдарынын көлөмү 2015-жылдын 1-октябрына карата абал боюнча 1 843,2 млн АКШ долларын түзөт, бул сумма 4 айлык импорттун ордун жабууга мүмкүндүк берет”, - деп билдирди Толкунбек Абдыгулов.

«Asian Review» басылмасынын журналисти Якопо Деттони сомдун курсунун наркы төмөндөп, бүтүндөй тышкы соода, инвестициялар жигеринин басандашы шартында Улуттук банк учурда жалпы акча-кредит саясатын тескөөдө кандай принциптерди колдонуп жаткандыгына өзгөчө токтолду.

Толкунбек Абдыгулов кабарчыга, иштелип чыккан жана ишке киргизилген Улуттук банктын акча-кредит саясаты инфляция деңгээлин орто мөөнөттүк келечекте 5-7 пайыз чегинде кармап турууга багытталгандыгын белгиледи. Ал эми сомдун алмашуу курсу боюнча, Кыргыз Республикасында 1993-жылы улуттук валюта жүгүртүүгө киргизилгенден бери алмашуу курсунун өзгөрүлмөлүү режими тандалып алынгандыгын маалымдады. Бул режимге ылайык Улуттук банк алмашуу курсунун кескин өзгөрүүсүн жөнгө салуу максатында гана чет өлкө валютасын сатып алуу сыяктуу эле, сатуу боюнча интервенцияларды жүргүзүп келүүдө. Сомдун алмашуу курсунун динамикасы инфляцияга жана негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөргө олуттуу таасир тийгизгендиктен, Улуттук банк ички валюта рыногуна жана тышкы финансылык рынокторго дайыма мониторинг жүргүзүп турат. Мындай шартта, эсептик чен өлчөмү жөнүндө чечимди кабыл алуу менен бир жагынан, биз улуттук валютадагы финансылык инструменттерди алгылыктуу кылып, алмашуу курсуна басымды азайтуу максатын, экинчи жагынан, биздин акча-кредиттик саясатыбыз потенциалдуу экономикалык өсүштү чектебешин да эске алганбыз”, - деп билдирди.

Маектин жүрүшүндө Улуттук банктын жетекчисине Россияда иштеген кыргыз эмгек мигранттарынан акча которууларынын кыскарышы жана бул которуулардын жергиликтүү акча рыногуна тийгизген таасири тууралуу суроо берилди.

Төрага учурда Россиядан акча которуулар агымынын төмөндөшү байкалгандыгын, өтүп жаткан жылдын 8 айы ичинде алардын көлөмү долларлык эквивалентте 27,3% пайызга төмөндөгөндүгүн маалымдады. Ошол эле учурда орус рубли валютасында акча которуулар тескерисинче (Россиядан келген которуулардын ири бөлүгү, алсак 95% пайызы орус рублинде) 18,1% пайызга өскөндүгүн маалымдады.

Акча которуу каналдары боюнча чет өлкө валюта агымы кыскаргандыгына карабастан, жалпы алганда өлкө экономикасында акча көлөмү ушул жылдын январь-сентябрь айларында 8 пайызга өсүп, 3,8 млрд сомдон - 129,5 млрд сомго чейин жеткен. Россиядан акча которуу көлөмүнүн төмөндөшү ички валюта рыногундагы сунушка да таасир этиши мүмкүн. 2015-жылдын январь айынан тартып июлга чейин акча которуулардын таза агымынын көлөмү 765,7 млн АКШ долларын түзүп, өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырганда 25% кыскарган. Которуулардын басымдуу бөлүгү орус валютасында жүзөгө ашырылат. Ошондуктан Россия рубли менен акча которуулардын таза агымынын көлөмү 11,6% көбөйүп, ал эми АКШ долларына карата орус валютасынын девальвация болгондугуна байланыштуу АКШ долларында эсептегенде көлөмү төмөндөгөн”, - деп билдирди Толкунбек Абдыгулов.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитетинин 2015-жылдын 26-мартындагы токтому

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитетинин 2015-жылдын 26-мартындагы токтому боюнча Улуттук банк тарабынан уставдык капиталдын өлчөмүнө карата коюлган талаптарын аткарбагандыгы үчүн аталган банк 2015-жылдын 1-апрелинде төмөнкү микрокредиттик компаниялардын каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктөрүн кайтарып алган. Ушуга байланыштуу кээ бир микрокредиттик компаниялар күбөлүктөрүн кайтарбагандыктан улам, төмөнкү микрокредиттик компаниялардын күбөлүктөрү жараксыз болуп саналат:

1. МКК «ДАТИК» ЖЧКсынын 2004-жылдын 17-майындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №19 күбөлүгү;
2. МКК «Гавань-Кредит» ЖЧКсынын 2006-жылдын 5-сентябрындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №56 күбөлүгү;
3. МКК «АМАНАТ-КАЗЫНА» ЖЧКсынын 2007-жылдын 25-декабрындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №104 күбөлүгү;
4. МКК «ВРАТКО» (БРАТКО) ЖЧКсынын 2008-жылдын 3-июнундагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №137 күбөлүгү;
5. МКК «Мост Бизнес Капитал» ЖЧКсынын 2008-жылдын 16-октябрындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №163 күбөлүгү;
6. «МКК «БЕРК КАПИТАЛ» ЖЧКсынын 2009-жылдын 10-ноябрындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №249 күбөлүгү;
7. МКК «Капиталь» ЖЧКсынын 2010-жылдын 7-майындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №288 күбөлүгү;
8. МКК «АЛЬФА ФИНАНС КАПИТАЛ» ЖЧКсынын 2011-жылдын 2-февралындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №338 күбөлүгү;
9. МКК «Восток-Финанс» ЖЧКсынын 2011-жылдын 22-февралындагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №344 күбөлүгү;
10. МКК «Союз-КРЕДИТ» ЖЧКсынын 2012-жылдын 23-апрелиндеги каттоодон өткөндүгү тууралуу №451 күбөлүгү;

МКК «Бирик» ЖЧКсынын каттоодон өткөндүгү тууралуу күбөлүгүнүн иш аракетин токтотуп туруу

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө” мыйзамынын 37-беренесинин 3-пунктунун, “Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдарда тышкы аудитти жүргүзүүгө минималдуу талаптар жөнүндө” жобонун 3.11-пунктунун талаптарын бузгандыгы, ошондой эле Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин 2015-жылдын 1-октябрындагы токтому менен аталган банктын жазма буйругунун талаптарын аткарбагандыгы үчүн МКК «Бирик» ЖЧКсынын 2009-жылдын 19-августундагы каттоодон өткөндүгү тууралуу №232 күбөлүгүнүн иш аракети 2015-жылдын 1-октябрынан тартып Көзөмөл боюнча комитеттин тиешелүү чечими кабыл алганга чейин токтотулган.

Улуттук банк коммерциялык банктарды Улуттук банк Башкармасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө” токтом долбоорун талкуулоо үчүн анын расмий сайтта жайгаштырыла тургандыгы тууралуу маалымдайт

2004-жылдын 21-июлундагы № 18/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензияланган коммерциялык банктар жана финансы-кредит мекемелери милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын шайкештик стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу токтому;

2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» Жобонун жаңы редакциясын бекитүү жөнүндө токтому;

2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтому;

2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтому;

2011-жылдын 30-мартындагы № 20/4 ««Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» (мындан ары – ченемдик укуктук акты долбоору).

Ченемдик укуктук акты Кыргыз Республикасындагы коммерциялык банктардын ишин туруктуулукта кармап туруу максатында Улуттук банк тарабынан иштелип чыккан жана убактылуу бекитилүүчү коммерциялык банктарга карата коюлган нормативдерди жана талаптарды камтыйт. Мезгилдүү жөнгө салуучу банктын отчету (МЖБО), анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашыруучу коммерциялык банктар тарабынан ликвиддүүлүк нормативдери боюнча отчетторду тапшыруу мөөнөтү (К3.1, К3.2 жана К3.3) 2016-жылдын 1-январынан тартып каралат. Ченемдик укуктук акты күчүнө киргенден кийин жана 2016-жылдын 1-январына чейин коммерциялык банктар ченемдик укуктук актыда, өзүнчө (МЖБОНун курамынан сырткары) көрсөтүлгөн тартипте жана мөөнөттө нормативдерди аткаруу тууралуу отчетторду Улуттук банкка берүүгө тийиш.

Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ченемдик укуктук акты долбоорун карап чыгып, сунуштарды 2015-жылдын 5-ноябрынан кечиктирбестен gegizova@nbkr.kg электрондук дарегине жөнөтүүнү өтүнөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасы Толкунбек Абдыгулов «Тазабек» экономикалык маалымат агенттиги тарабынан уюштурулган онлайн-конференциянын алкагында өлкө жарандарынын суроолоруна жооп берди

Толкунбек Абдыгулов экономиканын маанилүү маселелери болуп саналган валюта рыногуна жана калкка кредит берүү маселелерине өзгөчө көңүл бөлдү. Айрыкча, ата мекендик экономиканын долларлаштыруу деңгээлин төмөндөтүү, алмашуу курсун турукташтыруу, чет өлкө валютасында кредит алган карыз алуучулардын көйгөйлөрүн чечүү жана башкалар маселелер боюнча Улуттук банк тарабынан колдонулуучу чаралар боюнча темаларды козгоду. Калктын суроолоруна жооп берүү менен Т. Абдыгулов бүгүнкү күндө актуалдуу маселелерден болгон валюта операцияларына, анын ичинде рыноктун маанилүү оюнчулары – алмашуу бюролоруна карата Улуттук банктын көрүп жаткан аракети туурасында да сөз козгоду. Мындан тышкары, Улуттук банктын Төрагасына кайрылган жарандарды улуттук валюта курсунун алсызданышынын кесепеттери, кредиттерге карата банктык эмес финансы-кредит мекемелери жана коммерциялык банктардын пайыздык чендеринин төмөндөө мүмкүнчүлүгү, өкмөт менен өз ара иш алып барууда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көз карандысыздык

статусу маселелери, Улуттук банктын жаңы инвестициялык долбоорунун өнүгүү шарттары – өлчөнгөн алтын куймалары жана башка маселелер кызыктырды.

Ошентип, сомдун алмашуу курсун турукташтыруу максатында Улуттук банк тарабынан валюта жүргүзүү зарылчылыгы тууралуу суроого жооп берүү менен Толкунбек Абдыгулов Кыргызстанда 1993-жылдан бери валюта рыногу эркин экендигин баса белгиледи. «Тышкы кооптуу жагдайлар шартында, анын ичинде коңшу мамлекеттердин улуттук валюталарынын девальвациялары, АКШнын ФРСсынын эсептик ченди жана мунай заттарга баанын волатилдүүлүгүнүн өзгөрүүлөрүнөн күтүүлөр, валюта рыногунун катышуучулары биздин өлкөдө өз активдерин көбөйтүү сыяктуу эле, сактап калуу максаттарын да көздөй алышат. Алардын аракети талашка жана чет өлкө валютасынын ортосундагы кыска мөөнөттүү дисбаланстын келип чыгышына алып келет. Мында, Кыргызстан импорттон көз каранды экендигин, өзгөчө чет өлкө валютасына суроо-талапка көз карандыгын экендигин эске алуу зарыл. Жөнөкөй айтканда, валюта бензин, газ, азык-түлүк, дары-ддармектерди, жылуулукту (электроэнергия, көмүр) жана башкаларды сатып алууга сарпталат, анткени аталган товарлар бизде жетишээрлик деңгээлде өндүрүлбөйт же такыр өндүрүлбөгөйт. Чет өлкө валютасына суроо-талаптын өсүшү белгилүү бир деңгээлде алмашуу курсуна басым жасайт. Улуттук банк жагдайды турукташтыруу аркылуу мындай басымды төмөндөтүү жагында аракеттерди көрөт, буга рынокто жүргүзүлгөн валюта интервенциялары көмөк көрсөтөт», – деп айтты Толкунбек Абдыгулов

Онлайн-конференцияда Улуттук банктын башчысына кайрылган жарандардын көбүн кызыктырган дагы бир маанилүү суроолордун бири катары алмашуу бюролорун жабуу маселеси болду. Толкунбек Абдыгулов бул боюнча алмашуу бюролорунун улуттук банкка берген маалыматтарынын аныктыгына байланышкан, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузушу алмашуу бюролорун жабуу боюнча мыйзам долбоорун демилгелөөнүн негизги себептеринен болгондугун айтып берди. «2014-2015-жылдар аралыгында Улуттук банк тарабынан жүргүзүлгөн алмашуу бюролорун текшерүү көрсөткөндөй, жүргүзүлгөн операцияларды эсепке алуу жана аларды ички журналдарда жана контролдук-кассалык машиналарда чагылдыруу ички контролдун күчөтүлүшүн талап кылат. Алмашуу бюролорунун ар бири текшерүүдөн өткөрүүдө кассалык тартип сакталбагандыгын жана Кыргыз Республикасынын Финансылык чалгындоо боюнча мамлекеттик кызматынын билдирүүлөр жиберилбегендигин таап чыкты, бул мыйзамдарды бузуу болуп саналат. Жүргүзүлгөн анализ көрсөткөндөй, берилген расмий маалыматтар боюнча алмашуу бюролорунун жүгүртүүлөрү жылына 100 млрд сом экендигин, ал эми алмашуу бюролору тарабынан жалган маалымат берүү фактысын эске алсак, бул сан андан да жогору болушу мүмкүн», – деп билдирди Төрага.

Онлайн-конференцияда ондогон жарандар кредиттерди алуу жана кайтарып берүү темасына кайрылышты. Анын ичинде чет өлкө валютасында кредит алган карыз алуучуларга жардам берүү тууралуу доллардын курсунун көтөрүлүшү менен финансы уюмдары алдында милдеттенмелерин аткара албай калгандарга Улуттук банк жардам берүү маселелери коюлду. «Баарынан мурда, финансы уюмдарын кредиттөө булагы тууралуу эстеп көрүү зарыл. Банктар – бул финансы ортомчулары. Алар калктын бир бөлүгүнөн депозит кызмат көрсөтүү менен каражаттарды алып, жарандардын башка бөлүгүнө кредит түрүндө беришет. Банктардын карыз алуучуларды кредиттөөдө каражаттарынын чоң үлүшү болуп депозиттер эсептелет. Эгер карыз алуучулар банкка каражаттарды кайтарып бербесе, анда аларга депозит түрүндө жайгаштырган өз каражаттарын ишенип салгандарга карыз болуп калат. Биздин өлкөдө аябагандай валюта саясаты либералдуу, ал эч кандай чектөөсүз чет өлкө валютасын сатууга жана чыгарууга шарт түзөт. Бул калктын жыйымына да таасир этет, бул өз кезегинде, жогорку долларлаштырууга алып келет. Бүгүнкү күндө депозиттердин жалпы көлөмү АКШ долларында 63 %, а сомдо 47 %. Улуттук банк комерциялык банктарга өз кардарларынын талабы боюнча кредиттердин валютасын алмаштыруусун сунуштаган эле. Жана мындай кредиттер үчүн Улуттук банк тарабынан талаптар жеңилдетилген», – деп жооп берди Толкунбек Абдыгулов.

Дагы бир актуалдуу тема кыргыз сомунун ички эсептерден чыгарылышы болду. Буга Т. Абдыгулов мындайча түшүндүрмө берди: «Сом Кыргыз Республикасынын аймагындагы бирден-бир мыйзамдуу төлөм каражаты болуп саналат, аны юридикалык жана жеке жактар чектөөсүз кабыл алууга милдеттүү. Биздин өлкөнүн аймагында, анын ичинде кыймылсыз мүлк жана автоунаа менен келишимдерде чет өлкө валютасын пайдаланууну четтетүү зарыл. Бирок сомду чындоо жана чет өлкө валютасына,

анын ичинде АКШ долларына болгон жогорку талапты азайтуу, бардык мамлекеттик органдардын, анын ичинде өкмөттүн ишин күчөтүү маанилүү. Улуттук банк өзү тарабынан акырындык менен жана ырааттуу түрдө улуттук валютаны чыңдоого багытталган ишти жүргүзүүдө. Керектүү мыйзам колдо, болгону чет өлкө валютасында эсептешүүлөрү үчүн ар кайсы уюмдардагы, компаниялардагы, ишканалардагы административдик жоопкерчиликти катаалдатуу зарыл», – деп бегилеп өттү.

Онлайн-конференция эки сааттай созулду. «Тазабек» агенттигинин сайтына жана телефондук линия аркылуу Улуттук банк башчысына жөнгө салуучу иш багытына тиешелүү 60тан ашуун суроо берилди. Жыйынтыктап жатып, Улуттук банк башчысы кыргыз Республикасынын калкын жөнгө салууга байланышкан суроолор пайда болсо Улуттук банктын дарегине түз эле жолдоого болорун, күн сайын ондогон жарандардын кайрылууларын кабыл алып, аны карап чыгып туруучу Улуттук банкта коомдук кабылдама жана Керектөөчүлөрдүн укугун коргоо жана финансылык сабаттуулук боюнча бөлүм бардыгын маалымдады.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы Евразия экономикалык бирлигине мүчө-өлкөлөрдүн валюта саясаты боюнча консультациялык кеңешине кабыл алынды

2015-жылдын 25-сентябрында Дилижан шаарында (Армения Республикасы) Бажы жана Евразия экономикалык бирлигине мүчө-мамлекеттердин борбордук (улуттук) банктарынын валюта саясаты боюнча консультациялык кеңешинин 11-отуруму болуп өткөн.

Беларусь, Казакстан жана Россиянын борбордук банктарынын жетекчилери 2012-жылдын 23-ноябрындагы Бажы бирлигинин жана Бирдиктүү экономикалык мейкиндикке мүчө-мамлекеттеринин борбордук (улуттук) банктарынын валюта саясаты боюнча консультациялык кеңеши жөнүндө жобого кеңештин курамына Армения Республикасынын Борбордук банкын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкын кабыл алуу тууралуу толуктоого кол койгон.

Отурумда борбордук банктардын жетекчилери Евразия экономикалык бирлигине мүчө-өлкөлөрдө орун алган учурдагы экономикалык жагдай, валюта курсу, акча-кредит саясатын ишке ашыруу маселелерин талкууга алышты. Мындан тышкары, Евразия экономикалык бирлигине мүчө-мамлекеттердин экономикасындагы макроэкономикалык жана финансылык туруктуулук чөйрөсүндө дүйнөлүк финансы рынокторунда орун алган жагдайлардан улам келип чыккан тобокелдиктерди алдын алуу үчүн мүмкүн болгон чараларды, анын ичинде капиталдын агылып чыгуусуна жол бербөө жана улуттук экономикаларынын долларлашуу деңгээлин төмөндөтүү боюнча чараларды кабыл алуу тууралуу маселелер көтөрүлгөн.

Борбордук банктардын башчылары Евразия экономикалык бирлигине кирген өлкөлөрдүн финансы чөйрөсүндө мыйзамдарды шайкеш келтирүү маселелерин, ошондой эле төлөм системалар чөйрөсүндө өз ара аракеттенүүнүн алкагында иш алып барууну талкууга алышты.

Төмөнкү БФКМдерге жана алмашуу бюролоруна лицензиялар/күбөлүктөр берилген:

1. «Нур-Усон» ЖЧКсы (нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна 2015-жылдын 8-октябрында № 5379 лицензия берилди). Дареги: Ош шаары, Навои көчөсү номерсиз (багыты: «Келечек» базары).

2. «Хан-Тенири Компани» ЖЧКсы (нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна 2015-жылдын 8-октябрында №5378 лицензия берилди). Дареги: Ош областы, Кара-Суу шаары, Ленин көчөсү номерсиз, «Туратали» базары, 0-катар, №18 контейнер.

3. «Айара» ЖЧКсы (нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна 2015-жылдын 7-октябрында №5377 лицензия берилди). Алмашуу бюросунун каттоо номери № 3356. Дареги: Бишкек шаары, Бейшеналиева көчөсү, 22/1 үй.

«Форекс кейджи» ЖЧКсы (нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна 2015-жылдын 10-августундагы №5354 лицензия) алмашуу бюросунун дарегинин алмаштырылышына байланыштуу, алмашуу бюросун каттоодон өткөртүү жөнүндө реестрге өзгөртүүлөр киргизилген экендигин кошумча билдиребиз. Жаңы дареги Бишкек шаары, Москва көчөсү, №136/2.

ЖУМАЛЫК ХРОНИКА

Банктар аралык төлөмдөр

Банктар аралык төлөмдөр системасынын көрсөткүчтөрү						
	Банктар аралык төлөмдөр системасы, бардыгы болуп		анын ичинде			
			Клиринг системасы		Гросстук системасы	
	Көлөмү, сом	Саны, даана	Көлөмү, сом	Саны, даана	Көлөмү, сом	Саны, даана
2015-жылдын 5-октябрынан тартып 9-октябрын кошо алган мезгил аралыгындагы көрсөткүчтөр (отчеттук мезгил)						
Абсолюттук мааниси	52 829 663 491,01	68 898	2 247 463 556,20	61 773	50 582 199 934,81	7 125
Банктар аралык төлөмдөр системасынын төлөмдөрдөгү үлүшү (%)	100,0	100,0	4,3	89,7	95,7	10,3
анын ичинде (%):						
Бирдиктүү банктар аралык процессинг борборунун таза позициялары	0,1	1,3	2,5	1,5	0,0	0,0
БКдан жөнөтүлгөндөр	13,0	10,6	25,5	11,8	12,4	1,0
БКга түшкөндөр	11,6	44,7	12,0	49,5	11,6	3,2
СФдан жөнөтүлгөндөр	0,2	2,2	4,4	2,5	0,0	0,0
СФга түшкөндөр	0,2	5,7	4,4	6,3	0,0	0,0
Өткөн ай үчүн орточо жумалык көрсөткүчтөр						
Абсолюттук мааниси	40 299 283 494,62	80 161	1 985 213 626,59	73 560	38 314 069 868,03	6 601
Отчеттук мезгилдин көрсөткүчтөрүнүн өткөн айдын орточо жумалык көрсөткүчтөрүнөн четтеши						
Абсолюттук мааниси	12 530 379 996,39	-11 263	262 249 929,61	-11 787	12 268 130 066,78	524
%	31,1	-14,1	13,2	-16,0	32,0	7,9

Элкарт системасынын көрсөткүчтөрү*

Абалга карата	02.10.2015	09.10.2015
Чыгарылган карттардын жалпы саны (ашыкча чыгаргандарды эсепке албаганда)	456 185	459 026
Pos-терминалдардын саны	1 664	1 685
- банктарда	912	930
- соода түйүндөрүндө	752	755
Банкоматтардын саны	433	440

*- «Банктар аралык процессинг борбору» ЖАКтын ар жумалык отчетторунун негизинде

Конъюнктура финансового рынка с 05.10.15 – 09.10.15

Еженедельный обзор

Денежная база

(млн. сомов)

	02.10.15	09.10.2015*	Прирост
Всего	67 085,9	67 954,2	868,3
в том числе:			
- деньги вне банков (МО)	55 060,6	55 397,9	337,2
- резервы коммерческих банков	12 025,2	12 556,3	531,1

* предварительные данные

Операции Национального банка

(млн. сомов)

	28.09.15 - 02.10.15	05.10.15 - 09.10.15	Прирост
Продажа ГКВ на условиях РЕПО	-	-	-
Обратная покупка по ранее заключенным сделкам РЕПО	-	-	-
Депозиты "овернайт"	7 026,7	11 361,5	4 334,8
Кредитные аукционы	-	-	-
7-дневные кредиты	-	-	-
Кредиты "овернайт"	428,1	519,7	91,6
Внутридневные кредиты	-	-	45,5

Аукционы нот НБКР

(млн. сомов)

	29.09.15	06.10.15	Прирост
Спрос	784,0	1 207,5	423,5
Продажа	784,0	1 207,5	423,5
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 7-дневным	9,67	10,00	0,33
- по 14-дневным	-	-	-
- по 28-дневным	-	-	-

Аукционы ГКВ

(млн. сомов)

	01.10.2015*	08.10.15	Прирост
Спрос	77,0	67,0	-10,0
Продажа	72,0	67,0	-5,0
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 3-х месячным	-	-	-
- по 6-ти месячным	-	12,32	12,32
- по 12-ти месячным	13,57	-	-13,57

* аукцион по размещению 3 мес. ГКВ признан не состоявшимся в связи с отсутствием спроса

Конъюнктура финансового рынка с 05.10.15 – 09.10.15

Внутренний межбанковский кредитный рынок

(млн. сомов)

	25.09.15 - 01.10.15	02.10.15 - 08.10.15	Прирост
Общий объем операций	94,6	102,9	8,3
в том числе:			
- сделки РЕПО	94,6	102,9	8,3
- кредиты в национальной валюте	-	-	-
- кредиты в иностранной валюте	-	-	-
Средневзвешенный уровень процентных ставок, в %:			
- по сделкам РЕПО	8,80	8,61	-0,20
- по кредитам в национальной валюте	-	-	-
- по кредитам в иностранной валюте	-	-	-

Межбанковские валютные торги

(млн. долл.)

	28.09.15 - 02.10.15	05.10.15 - 09.10.15	Прирост
Общий объем сделок	12,4	23,2	10,8
в том числе:			
- межбанковские сделки	12,4	13,1	0,7
- продажа Национальным банком	-	10,2	10,2
- покупка Национальным банком	-	-	-
Операции СВОП, заключенные НБКР с коммерческими банками			-
Операции СВОП между коммерческими банками*	22,9	9,7	-13,2
			Темп прироста
Официальный курс долл. США (на конец периода)	68,86	68,72	-0,21%

* - без учета операций СВОП между коммерческими банками за 9.10.2015 г.

Объем депозитов в действующих коммерческих банках

(млн. сомов)

	02.10.15	08.10.15	Прирост
Всего	93 159,5	94 177,3	1 017,8
в том числе:			
- депозиты в национальной валюте	33 190,4	33 352,8	162,4
- депозиты в иностранной валюте	59 969,0	60 824,5	855,4

Объем кредитов действующих коммерческих банков

(млн. сомов)

	02.10.15	08.10.15	Прирост
Всего	93 495,4	93 618,6	123,3
в том числе:			
- кредиты в национальной валюте	42 055,2	42 045,6	-9,6
- кредиты в иностранной валюте	51 440,2	51 573,1	132,9

Финансы рыногундагы абал (05.10.15 – 09.10.15)

Акча базасы

(млн. сом)

	02.10.15	09.10.2015*	Өсүш
Бардыгы	67 085,9	67 954,2	868,3
анын ичинде:			
- банктардан тышкаркы акчалар (МО)	55 060,6	55 397,9	337,2
- коммерциялык банктардын камдары (резерв)	12 025,2	12 556,3	531,1

* алдын ала алынган маалыматтар

Улуттук банктын операциялары

(млн. сом)

	28.09.15 - 02.10.15	05.10.15 - 09.10.15	Өсүш
РЕПО шарттарында МКВ(ж) сатуу	-	-	-
Мурда келишилген РЕПО бүтүмдөрү боюнча кайтара сатып алуу	-	-	-
"Овернайт" депозиттери	7 026,7	11 361,5	4 334,8
Кредиттик аукциондор	-	-	-
7-күндүк кредиттер	-	-	-
"Овернайт" кредиттери	428,1	519,7	91,6
Ички кредитор	-	-	45,5

Улуттук банктын ноталар аукциондору

(млн. сом)

	29.09.15	06.10.15	Өсүш
Суроо-талап	784,0	1 207,5	423,5
Сатуу	784,0	1 207,5	423,5
Жеткире жайгаштыруу	-	-	-
Орточо салмактанып алынган кирешелүүлүк, % менен:			
- жүгүртүү мөөнөтү 7 күндүк ноталар боюнча	9,67	10,00	0,33
- жүгүртүү мөөнөтү 14 күндүк ноталар боюнча	-	-	-
- жүгүртүү мөөнөтү 28 күндүк ноталар боюнча	-	-	-

МКВ аукциондору

(млн. сом)

	01.10.2015*	08.10.15	Өсүш
Суроо-талап	77,0	67,0	-10,0
Сатуу	72,0	67,0	-5,0
Жеткире жайгаштыруу	-	-	-
Орточо салмактанып алынган кирешелүүлүк, % менен:			
- жүгүртүү мөөнөтү 3 ай	-	-	-
- жүгүртүү мөөнөтү 6 ай	-	12,32	12,32
- жүгүртүү мөөнөтү 12 ай	13,57	-	-13,57

* Улуттук банктын жүгүртүү мөөнөтү 3 айлык МКВларын жайгаштыруу боюнча аукциондор катышуучулардын жетишсиздигинен улам өткөрүлгөн эмес.

Финансы рыногундагы абал (05.10.15 – 09.10.15)

Ички банктар аралык кредит рыногу

(млн. сом)

	25.09.15 - 01.10.15	02.10.15 - 08.10.15	Өсүш
Операциялардын жалпы көлөмү	94,6	102,9	8,3
анын ичинде:			
- РЕПО бүтүмдөр	94,6	102,9	8,3
- улуттук валютадагы кредиттер	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер	-	-	-
Пайыздык чендердин орточо салмактанып алынган денгээли, % менен:			
- РЕПО бүтүмдөрү боюнча	8,80	8,61	-0,20
- улуттук валютадагы кредиттер боюнча	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер боюнча	-	-	-

Банктар аралык валюта тооруктары

(млн. долл.)

	28.09.15 - 02.10.15	05.10.15 - 09.10.15	Өсүш
Бүтүмдөрдүн жалпы көлөмү	12,4	23,2	10,8
анын ичинде:			
- банктар аралык бүтүмдөр	12,4	13,1	0,7
- Улуттук банк тарабынан сатылышы	-	10,2	10,2
- Улуттук банк тарабынан сатылып алынышы	-	-	-
Улуттук банк тарабынан коммерциялык банктар менен келишилген СВОП операциялары			-
Коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операциялары*	22,9	9,7	-13,2
			Өсүш арымы
АКШ долларынын эсептик курсу(мезгил акырына карата)	68,86	68,72	-0,21%

* 2015-жылдын 9-октябрындагы коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операцияларын эске албаганда

Иштеп жаткан коммерциялык банктардагы депозиттер көлөмү

(млн. сом)

	02.10.15	08.10.15	Өсүш
Бардыгы	93 159,5	94 177,3	1 017,8
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы депозиттер	33 190,4	33 352,8	162,4
- четөлкө валютасындагы депозиттер	59 969,0	60 824,5	855,4

Иштеп жаткан коммерциялык банктардын кредиттеринин көлөмү

(млн. сом)

	02.10.15	08.10.15	Өсүш
Бардыгы	93 495,4	93 618,6	123,3
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы кредиттер	42 055,2	42 045,6	-9,6
- четөлкө валютасындагы кредиттер	51 440,2	51 573,1	132,9

Сообщение о результатах аукционов ГКВ НБКР

Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах аукционов по продаже ГКВ ПКР, состоявшихся 08.10.2015 г.

(тыс. сом)

	6-мес. ГКВ
Номер эмиссии	GD026160411
Дата эмиссии	12.10.2015
Срок обращения, дней	182
Объявленный объем эмиссии	70 000,00
Размещено по номиналу	67 000,00
в т.ч. среди заявок:	
- конкурентных	67 000,00
- неконкурентных	0,00
Размещено по факту	63 073,65
Объем спроса	67 000,00
Количество участников	3
Цены ГКВ (сом)	
максимальная	94.19
средневзвешенная	94.14
отсечение	93.97
Средневзвешенная доходность(%)	12.32
Эффективная годовая доходность(%)	12.69
Дата погашения	11.04.2016

Сообщение о результатах аукционов нот НБКР

Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах аукционов по продаже нот НБКР, состоявшихся 6.10.2015 г.

(тыс. сом)

	BD001151014
Номер эмиссии	BD001151014
Дата эмиссии	07.10.2015
Срок обращения, дней	7
Объявленный объем эмиссии	2 500 000,00
Размещенный объем эмиссии	1 207 500,00
в т.ч. среди заявок:	
- собственных	1 183 500,00
- клиентских	24 000,00
Объем спроса	1 207 500,00
Количество участников	7
Фактическая сумма оплаты	1 205 156,24
Цена (сом):	
максимальная	9 980,59
средневзвешенная	9 980,59
отсечения	9 980,59
Средневзвешенная доходность(%)	10,00%
Эффективная годовая доходность(%)	10,51%
Дата погашения	14.10.2015

Еженедельные официальные курсы

Cs Дата*	USD	EUR	RUB	KZT
5.10.15	69.0000	77.0454	1.0464	0.2546
6.10.15	69.0837	77.7813	1.0527	0.2545
7.10.15	69.1916	77.5326	1.0629	0.2535
8.10.15	69.1060	77.6924	1.1021	0.2526
9.10.15	68.7180	77.6032	1.1031	0.2508

с «5» ОКТЯБРЯ 2015 г. по «9» ОКТЯБРЯ 2015 г.

Наименование валюты	Курс (к кыргызскому сому)
1 Австралийский доллар	48,5312
1 Азербайджанский манат	65,8209
1 Английский фунт стерлингов	104,5799
10 Армянских драм	1,4592
1 Афганский афгани	1,0756
100 Белорусских рублей	0,3904
1 Болгарский лев	39,3903
1 Бразильский реал	17,2199
10 Венгерских форинтов	2,4623
1 Вона Республики Корея/южно-корейский вон	0,0583
1 Грузинский лари	28,8329
1 Датская крона	10,3284
1 Дирхам ОАЭ	18,7855
1 Индийская рупия	1,0524
10 Иранских риалов	0,0230
1 Канадский доллар	52,1266
1 Китайский юань Жэньминьби	10,8558
1 Кувейтский динар	228,1746
1 Малайзийский ринггит	15,6321
1 Молдавский лей	3,4398
1 Монгольский тугрик	0,0346
1 Новая турецкая лира	22,7663
1 Новозеландский доллар	44,2704
1 Новый тайваньский доллар	2,0966
1 Новый туркменский манат	19,7143
1 Норвежская крона	8,1543
1 Пакистанская рупия	0,6604
1 Польский злотый	18,1467
1 СДР	96,6211
1 Сингапурский доллар	48,1104
1 Таджикский сомони	10,6607
1 Узбекский сум	0,0263
1 Украинская гривна	3,2619
1 Чешская крона	2,8365
1 Шведская крона	8,2233
1 Швейцарский франк	70,5846
10 Японских йен	5,7447

- официальные курсы иностранных валют по отношению к кыргызскому сому определяются Национальным банком Кыргызской Республики без обязательства Национального банка Кыргызской Республики покупать или продавать иностранные валюты по определенным курсам

Коммерциялык банктардын МБК дын экинчилик рыногундагы операциялары

Датасы	Катталган келишимдер (баштапкы репо)			Төлөө мөөнөтүнө чейин кармалган келишимдер					
	Цыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Орточо салмактанып алынган мөөнөт (күн)	Орточо салмактанып алынган чен (%)	Максимум малдуу чен (%)	Минимум малдуу чен (%)	Цыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Орточо салмактанып алынган чен (%)
Мурунку мөөнөт	114 674 680,00	6	2,5	9,01	10,00	7,00	0,00	0	0,00
05.10.2015	2 067 870,00	1	1	7,00	7,00	7,00			
06.10.2015	80 689 808,00	2	2	8,30	8,50	7,00			
07.10.2015									
08.10.2015									
09.10.2015	92 515 297,68	6	8	9,73	10,00	9,00			
Отчеттук мөөнөт	175 272 975,68	9	5,2	9,04	10,00	7,00	0,00	0,00	0,00
Өзгөрүү	60 598 295,68	3	3	0,03	0,00	0,00	0,00	0	0,00

КУРСЫ ВАЛЮТ НА НАЛИЧНОМ ВАЛЮТНОМ РЫНКЕ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ за 09.10.2015 на 10:00

БАНКИ	сом / 1 доллар США			сом / 1 евро			сом / 1 российский рубль			сом / 1 казахский тенге			
	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	
ОАО "Айыл Банк"	68,0000	68,8000	0,8000	76,0000	77,7000	1,7000	1,0900	1,1250	0,0350	0,2200	0,2600	0,0400	
ЗАО "Банк Азия"	68,0000	69,0000	1,0000	76,5000	78,5000	2,0000	1,0900	1,1400	0,0500	0,2300	0,2800	0,0500	
ОАО Российско-Кыргызский "Аманбанк"	68,2000	68,7000	0,5000	76,0000	78,0000	2,0000	1,0950	1,1350	0,0400	0,2300	0,2800	0,0500	
ОАО "Банк Бакай"	68,0000	69,0000	1,0000	76,1000	78,0000	1,9000	1,0900	1,1400	0,0500	0,2300	0,2700	0,0400	
ЗАО "БТА Банк"	68,0000	68,8000	0,8000	76,0000	77,7000	1,7000	1,0970	1,1300	0,0380	0,2200	0,2700	0,0500	
ЗАО "Демир Кыргыз Инт. банк"	68,0000	68,7000	0,7000	75,7400	78,1300	2,3900	1,0890	1,1310	0,0420	0,2228	0,2585	0,0257	
ОАО "Дос-Кредобанк"	68,0000	68,7000	0,7000	75,8000	77,7000	1,9000	1,1000	1,1200	0,0200	0,2000	0,2550	0,0550	
ЗАО "Бай Тушум"	68,1000	68,8000	0,7000	76,0000	77,7000	1,7000	1,1000	1,1250	0,0250	0,1500	0,2500	0,1000	
ЗАО "ФИНКА банк"	68,0000	68,9000	0,9000	76,0000	78,5000	2,5000	1,0600	1,1300	0,0700	0,2200	0,2600	0,0400	
ОАО "Кыргызкоммерцбанк"	68,2000	68,8500	0,6500	76,0000	77,8000	1,8000	1,0700	1,1350	0,0650	0,2450	0,2670	0,0220	
ОАО "КыргызКредитБанк"	68,0000	69,0000	1,0000	76,0000	78,0000	2,0000	1,1000	1,1400	0,0400	0,2000	0,3000	0,1000	
ОАО "Коммерческий банк КЫРГЫЗСТАН"	68,0000	68,8000	0,8000	76,2000	77,6000	1,4000	1,0950	1,1300	0,0350	0,2000	0,2600	0,0600	
КИКБ	68,0000	68,8000	0,8000	75,9000	78,1000	2,2000	1,0900	1,1400	0,0500	0,2000	0,2650	0,0650	
ЗАО "Кыргызско-Швейцарский банк"	68,0000	69,1000	1,1000	76,0000	77,5000	1,5000	1,0800	1,1200	0,0400	0,2300	0,3200	0,0900	
ОАО "Капитал Банк"	68,0000	68,7000	0,7000	76,5000	77,5000	1,0000	1,1000	1,1200	0,0200	0,2000	0,2510	0,0510	
ОАО "Огитма Банк"	68,0000	68,7000	0,7000	76,4000	77,9000	1,5000	1,1000	1,1300	0,0300	0,2000	0,2520	0,0520	
ОАО «Росинбанк»	68,0000	68,9000	0,9000	76,0000	78,2000	2,2000	1,0950	1,1400	0,0450	0,2000	0,2900	0,0900	
ОАО "РСК Банк"	68,3000	69,1000	0,8000	76,1000	78,3000	2,2000	1,1000	1,1400	0,0400	0,2200	0,2800	0,0600	
ЗАО АКБ "Толубай"	68,0000	68,9000	0,9000	75,7000	77,5000	1,8000	1,0600	1,1500	0,0900	0,2000	0,3000	0,1000	
Бишкекский филиал Н.Б. Пакистана	68,0000	68,8000	0,8000	76,0000	78,0000	2,0000	1,0900	1,1400	0,0500				
ОАО "ФинансКредитБанк КАБ"	68,0000	68,9000	0,9000	75,0000	78,0000	3,0000	1,1000	1,1500	0,0500	0,2000	0,2800	0,0800	
ОАО "Халык Банк Кыргызстан"	68,3000	68,9000	0,6000	76,0000	78,0000	2,0000	1,0850	1,1350	0,0500	0,2200	0,2800	0,0600	
ОАО "ЭкоИсламикБанк"	68,0000	68,7000	0,7000	76,0000	77,2000	1,2000	1,0900	1,1300	0,0400	0,2400	0,2600	0,0200	
				1 швейцарский франк			10 японских йен						
				покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа				
ОАО "Кыргызкоммерцбанк"	99,0300	108,7800	9,7500										
ОАО "Банк Бакай"	99,0000	109,0000	10,0000										
ЗАО "Демир Кыргыз Инт. банк"	101,2695	105,5232	4,2537	69,5165	71,8736	2,3571							
ЗАО "БТА Банк"	98,0000	112,0000	14,0000										
				1 доллар США			1 российский рубль			1 казахский тенге			
				покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	
г. Бишкек *	68,1675	68,5625	0,3950	76,1250	77,3750	1,2500	1,0880	1,1188	0,0308	0,2438	0,2533	0,0095	
ОсОО "Коллибри"	68,2000	68,5000	0,3000	76,0000	77,3000	1,3000	1,0900	1,1200	0,0300	0,2480	0,2530	0,0050	
АОБ "Альянс"	68,2300	68,7100	0,4800	76,4600	77,3500	0,8900	1,0990	1,1150	0,0160	0,2440	0,2515	0,0075	
г. Ош	67,9000	68,6600	0,7600	75,5800	77,8800	2,3000	1,1020	1,1280	0,0260	0,2020	0,2694	0,0674	
г. Джалал-Абд	68,0000	68,4000	0,4000	75,0000	76,0000	1,0000	1,1000	1,1100	0,0100	0,2400	0,2600	0,0200	
г. Каракол	68,0000	69,0000	1,0000	76,0000	77,0000	1,0000	1,0900	1,1200	0,0300	0,2300	0,2600	0,0300	
г. Чолпон-Ата	68,0000	68,5000	0,5000	76,0000	77,0000	1,0000	1,1000	1,1100	0,0100	0,2300	0,2600	0,0300	
г. Талас	68,2000	68,8000	0,6000	75,0000	77,0000	2,0000	1,0600	1,0900	0,0300	0,2475	0,2531	0,0056	
г. Нарын	67,7000	69,0000	1,3000	74,0000	78,1300	4,1300	1,0800	1,1300	0,0500	0,2000	0,2600	0,0600	
г. Баткен	67,5000	68,0000	0,5000	74,0000	77,0000	3,0000	1,0700	1,0900	0,0200				

* Информация по г. Бишкек содержит данные обменных бюро, находящихся в районе пересечения улиц Московской и Советской.
Информация ОсОО «Коллибри» содержит данные обменных бюро, находящихся на ул. Киевской, Московской, Манаса и Ошского рынка